

**ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА
БІБЛІОТЕКА імені СОФІЇ та ОЛЕКСАНДРА РУСОВИХ**

**ТВОРИ ПИСЬМЕННИКІВ ЧЕРНІГІВЩИНИ
ДЛЯ АУДІЮВАННЯ УКРАЇНСЬКОМОВНИХ КНИЖОК**

Обласне соціологічне дослідження

Програма

Чернігів

2023

Обґрунтування проведення дослідження

Відповідно до статей 10, 11, 53 Конституції України, Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Указу Президента України від 31 травня 2018 року № 156/2018 «Про невідкладні заходи щодо зміцнення державного статусу української мови та сприяння створенню єдиного культурного простору України», розпоряджень Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 року № 596-р «Про схвалення Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова – успішна держава» (зі змінами), від 16 грудня 2020 року № 1585-р «Про затвердження плану заходів з реалізації першого етапу (до 2022 року) Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова – успішна держава» (зі змінами), від 19 травня 2021 року № 474-р «Про схвалення Концепції Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року», Європейської культурної конвенції 1954 року в області розроблена «Програма розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Чернігівській області на 2023–2030 роки».

Метою Програми є забезпечення додержання конституційних гарантій щодо всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на території Чернігівської області, посилення її консолідуючої ролі в українському суспільстві як засобу зміцнення державної єдності, підвищення її ролі в забезпеченні територіальної цілісності та національної безпеки України, підтримка розвитку національної культури.

Одним зі шляхів досягнення мети Програми є створення якісної медійної продукції державною мовою.

Мета дослідження: визначити твори письменників Чернігівщини для аудіювання українськомовних книжок в рамках «Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Чернігівській області на 2023–2030 роки».

Завдання:

– з'ясувати читацькі уподобання мешканців територіальних громад Чернігівської області стосовно українськомовних творів письменників Чернігівщини;

– визначити твори письменників Чернігівщини, які, на думку респондентів даного соціологічного дослідження, необхідно аудіювати відповідно до «Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Чернігівській області на 2023–2030 роки»;

– проаналізувати читацький попит мешканців територіальних громад Чернігівської області з метою подальшого якісного комплектування бібліотечних фондів для задоволення потреб користувачів бібліотек у читанні.

Об'єкт: читацькі уподобання та потреби мешканців територіальних громад Чернігівської області.

Предмет: читацькі уподобання мешканців територіальних громад Чернігівської області стосовно українськомовних творів письменників Чернігівщини для подальшого аудіювання.

Робочі гіпотези дослідження

Створення якісної медійної продукції державною мовою є одним зі шляхів забезпечення додержання конституційних гарантій щодо всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на території Чернігівської області, посилення її консолідуючої ролі в українському суспільстві як засобу зміцнення державної єдності, підвищення її ролі в забезпеченні територіальної цілісності та національної безпеки України, підтримки розвитку національної культури.

Передбачається, що створення якісної медійної продукції державною мовою:

– допоможе забезпечити розвиток і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на території Чернігівської області, створити єдиний культурний простір;

- задовольнить читацькі потреби мешканців територіальних громад Чернігівської області;
- забезпечить рівні можливості доступу до культурних надбань всіх читачів незалежно від наявності даних творів у фондах бібліотек;
- сприятиме популяризації творчості письменників Чернігівщини;
- забезпечить актуалізацію фондів бібліотеки, якісне комплектування для задоволення потреб користувачів бібліотек у читанні;
- приверне увагу мешканців територіальних громад Чернігівської області до читання і бібліотеки;
- сприятиме підвищенню розвитку людської особистості, її самореалізації шляхом читання та можливістю безкоштовного доступу до культурного надбання;
- забезпечить використання сучасних підходів до реалізації державних завдань.

Етапи дослідження:

1. Підготовчий:

- вивчення проблеми;
- розробка Програми (НМВ) та анкети обласного соціологічного дослідження (заступник директора з питань внутрішньобібліотечної роботи та автоматизації бібліотечних процесів) (квітень).

2. Проведення дослідження (квітень):

- збір даних методом анкетування;
- підготовка отриманих даних для обробки;
- опрацювання отриманих даних.

3. Аналіз та узагальнення результатів дослідження, написання інформаційної записки за результатами дослідження (травень).

Бази дослідження:

- Комунальний заклад «Бахмацька публічна бібліотека» Бахмацької міської ради;

- Комунальний заклад «Публічна бібліотека Борзнянської міської ради»;
- Комунальний заклад «Городнянська централізована бібліотечна система» Городнянської міської ради;
- Комунальний заклад «Публічна бібліотека Ічнянської міської ради»;
- Комунальний заклад «Менська публічна бібліотека» Менської міської ради;
- Комунальний заклад «Новгород-Сіверська міська бібліотека» Новгород-Сіверської міської ради;
- Комунальний заклад «Семенівська публічна бібліотека»;
- Сновська публічна бібліотека Сновської міської територіальної громади;
- Комунальний заклад «Варвинська публічна бібліотека»;
- Добрянська бібліотека для дорослих Добрянської селищної ради;
- Козелецька центральна бібліотека Козелецької селищної ради;
- Комунальний заклад «Публічна бібліотека» Коропської селищної ради;
- Крутівська сільська бібліотека Крутівської сільської ради;
- Линовицька селищна бібліотека Линовицької селищної ради;
- Ріпкинська бібліотека для дорослих Ріпкинської селищної ради;
- Комунальний заклад «Публічна бібліотека» Сухополов'янської сільської ради;
- Талалаївська публічна бібліотека Талалаївської селищної ради;
- Комунальний заклад «Тупичівська сільська бібліотека» Тупичівської сільської ради;
- Публічна бібліотека Холминської селищної ради;
- Прилуцька міська центральна бібліотека імені Любові Забашти Прилуцької міської ради Чернігівської області;
- Чернігівська міська комунальна централізована бібліотечна система;
- Комунальний заклад «Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека імені Софії та Олександра Русових».

Методика дослідження

Під час проведення дослідження будуть використовуватися:

- анкетування;

– аналіз даних.

Виконавці дослідження

Відповідальний виконавець: Латамарчук М. О., головний бібліотекар науково-методичного відділу Чернігівської ОУНБ ім. Софії та Олександра Русових.

Співвиконавці:

Іванько Г. В., директор Комунального закладу «Бахмацька публічна бібліотека» Бахмацької міської ради;

Куделя Я. М., в. о. директора Комунального закладу «Публічна бібліотека Борзнянської міської ради»;

Щербакова Г. В., директор Комунального закладу «Городнянська централізована бібліотечна система» Городнянської міської ради;

Кутова Т. М., директор Комунального закладу «Публічна бібліотека Ічнянської міської ради»;

Невжинська О. Г., директор Комунального закладу «Менська публічна бібліотека» Менської міської ради;

Костюкова Т. А., директор Комунального закладу «Новгород-Сіверська міська бібліотека» Новгород-Сіверської міської ради;

Пархоменко Т. О., директор Комунального закладу «Семенівська публічна бібліотека»;

Слепцова Ю. П., директор Сновської публічної бібліотеки Сновської міської територіальної громади;

Короленко О. В., директор Комунального закладу «Варвинська публічна бібліотека»;

Авраменко Л. О., завідувачка Добрянської бібліотеки для дорослих Добрянської селищної ради;

Білоусько В. П., директор Козелецької центральної бібліотеки Козелецької селищної ради;

Євтушенко І. М., директор Комунального закладу «Публічна бібліотека» Коропської селищної ради;

Кіт А. О., директор відділу освіти, культури, сім'ї, молоді та спорту Крутівської сільської ради Ніжинського району;

Бойко Ю. Г., завідувачка Линовицької селищної бібліотеки Линовицької селищної ради;

Лук'яшко Н. М., директор Ріпкинської бібліотеки для дорослих Ріпкинської селищної ради;

Печена Т. І., директор Комунального закладу «Публічна бібліотека» Сухополов'янської сільської ради;

Шкуратова В. В., директор Талалаївської публічної бібліотеки Талалаївської селищної ради;

Аніщенко Л. В., директор Комунального закладу «Тупичівська сільська бібліотека» Тупичівської сільської ради;

Єременко О. Д., директор Публічної бібліотеки Холминської селищної ради;

Зубко Л. І., директор Прилуцької міської центральної бібліотеки імені Любові Забашти Прилуцької міської ради Чернігівської області;

Пушкар Г. В., директор Чернігівської міської комунальної централізованої бібліотечної системи;

Соловцова О. Г., завідувачка відділу абонементу Комунального закладу «Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека імені Софії та Олександра Русових».

Респонденти дослідження, які беруть участь в анкетуванні:

– публічні бібліотеки Чернігівської області;

– користувачі публічних бібліотек Чернігівської області.